

You are accessing the Digital Archive of the Catalan Review Journal.

Esteu accedint a l'Arxiu Digital del Catalan Review

By accessing and/or using this Digital Archive, you accept and agree to abide by the Terms and Conditions of Use available at http://www.nacs-catalanstudies.org/catalan_review.html

A l' accedir i / o utilitzar aquest Arxiu Digital, vostè accepta i es compromet a complir els termes i condicions d'ús disponibles a http://www.nacs-catalanstudies.org/catalan_review.html

Catalan Review is the premier international scholarly journal devoted to all aspects of Catalan culture. By Catalan culture is understood all manifestations of intellectual and artistic life produced in the Catalan language or in the geographical areas where Catalan is spoken. Catalan Review has been in publication since 1986.

Catalan Review és la primera revista internacional dedicada a tots els aspectes de la cultura catalana. Per la cultura catalana s'entén totes les manifestacions de la vida intel·lectual i artística produïda en llengua catalana o en les zones geogràfiques on es parla català. Catalan Review es publica des de 1986.

Reviews:

- 1) Zeitschrift für Katalanistik, 2 and 3 (August Bover i Font);
- 2) AISC, Bibliografia catalana (August Bover i Font);
- 3) Carme Simó, Catàleg dels noticiaris mallorquins (August Bover i Font);
- 4) A. Rossich and A. Rafanell, eds., El barroc català (August Bover i Font);
- 5) A. M. Badia i M. Camprubí, Actes del Vuitè Col·loqui ILLC (August Bover i Font);
- 6) Patricia Boehne, The Renaissance Catalan Novel (Manuel Duran);
- 7) Maria-Antònia Oliver, Antipodes (Manuel A. Esteban);
- 8) Enric Bou, Poesia i sistema: La revolució simbolista a Catalunya (Joan Ramón Resina);
- 9) David H. Rosenthal, Postwar Catalan Poetry (Manuel Duran).

Catalan Review, Vol. V, number 1 (July, 1991), p. 271-285

REVIEWS

Zeitschrift für Katalanistik, 2 (1989).

Zeitschrift für Katalanistik, 3 (1990).

La puntual aparició d'aquests dos números permet parlar ja—i ens en congratulem—de la consolidació de la revista de la catalanística germànica. El volum segon, corresponent a 1989, s'inicia amb una reelaboració lleugerament abreujada i traduïda a l'alemany de la conferència plenària que sobre l'espai occitano-català en l'Europa del futur va pronunciar Robert Lafont en el vuitè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes, celebrat a Tolosa de Llenguadoc el 1988. A continuació, i amb la presentació de Christine Bierbach, hi trobem una secció dedicada a la sociolingüística amb quatre treballs: Gabriele Berkenbusch hi estudia el paper de la llengua catalana en l'ensenyament al voltant del 1900 i fa veure la càrrega ideològico-pragmàtico-pedagògica que sempre va lligada als fets lingüístics; C. Bierbach mateixa ens presenta la qüestió de les actituds a partir d'un estudi realitzat amb població catalana i immigrant en un barri perifèric barceloní, a partir d'un corpus de neologismes extrets de periòdics catalans publicats entre 1979 i 1983; Jenny Brumme mostra la relació entre la normalització lingüística i la modernització lèxica del català; i Hans-Ingo Radatz s'ocupa del tema de la identitat i la realitat lingüístiques basant-se en l'estudi de les dues regles d'excepció del sistema d'articles del català de Mallorca. Dues col·laboracions més tracten de temes lingüístics: Maria Mercè Montagut fa un repàs a les partícules de tractament *don* i *en* en català medieval, i Antoni Ferrando remarca la importància de les aportacions del pare Robert I. Burns sobre les interrelacions lingüístiques en la València del segle XIII. Des del costat literari, Curt J. Wittlin presenta i edita cinc capítols antimonàrquics del *Pastorale* de Francesc Eiximenis, Joan Castaño inventaria les consuetes de la Festa d'Elx, Anna Cortadellas estudia la llegenda de la rendició del comte Hug V d'Empúries en la historiografia catalana medieval, i Pere Rosselló Bover s'ocupa del punt de vista en la novel·lística de Miquel Àngel Riera.

En el tercer número, el de 1990, que ha augmentat el nombre de pàgines, Gerhard Brunn hi tracta de la constitució de la moderna consciència nacional catalana en l'Espanya del segle XIX, Horst Hina eixampla alguns punts de la seva conferència, llegida al VII Col·loqui de la Deutsch-Katalanische Gesellschaft (Colònia, 1989), sobre la crítica a les idees de la Revolució francesa en la Barcelona del segle XIX, a partir de les posicions de Torres i Bages i Valentí Almirall, i Klaus-Jürgen Nagel tracta del «feminisme» del catalanisme i el moviment obrer entre 1900 i 1930. Helmut Lüdtke hi estudia el procés del pas del llatí al català, Georg Kremnitz mostra els mecanismes de funcionament de la política lingüística repressiva aplicada contra el català durant l'època franquista, Brauli Montoya fa l'estudi del coneixement i el conreu de la lingüística general als Països Catalans entre 1857 i 1937, Jaume Tió

s'ocupa del camp semàntic que va de la realitat a la irrealitat en el cas dels temps verbals catalans, Kurt Baldinger fa la ressenya crítica del *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*, de Joan Coromines, i Carme Eberenz-Greoles repassa les relacions de Bernhard Schädel amb els Països Catalans. Valentí Fàbrega analitza la traducció catalana, feta per Pere Sapllana i Antoni Genebreda (1358-1362), de la *Consolació de la Filosofia* de Boeci, Tomàs Martínez tracta dels sectors alfabetitzats i els analfabetitzats de la societat valenciana de l'època a través dels sermons de sant Vicent Ferrer, Gerhard Wild estudia els processos de rebuig i d'acceptació dels temes artúrics en el món medieval català, i Carles-Jordi Guardiola i Artur Quintana editen la correspondència entre Karl Vossler i Carles Riba.

Com és habitual, tots dos números contenen una secció de recensions i una altra d'informacions generals.

AUGUST BOVER I FONT
UNIVERSITAT DE BARCELONA

Associazione Italiana di Studi Catalani, *Bibliografia catalana (Libri 1978-1988). Indici e copertine*, Napoli, 1988.

Amb pròleg del seu president, el professor Giuseppe Grilli, l'AISC ha publicat un valuós recull bibliogràfic—a cura de la càtedra de llengua i literatura catalanes de l'Istituto Universitario Orientale de Nàpols—, que actualitza, pel que fa als llibres, l'inventari anterior: *Il contributo italiano agli studi catalani (1945-1979)* i on es recullen, per ordre cronològic, les reproduccions de les cobertes i els índexs dels 55 llibres de temàtica catalana (literatura, traduccions, poesia original, història, art, etc.) publicats a Itàlia durant el decenni 78-88. El recull és una bona mostra de la vitalitat de la catalanística italiana en el moment en què l'AISC es plantejava un *rilancio* evidenciat a bastament en el col·loqui lul·lià celebrat a Nàpols el març de 1989 i que nous projectes aniran confirmant.

AUGUST BOVER I FONT
UNIVERSITAT DE BARCELONA

Carme Simó, *Catàleg dels noticiaris mallorquins (1372-1810)*, Mallorca, Societat Arqueològica Lul·liana, 1990.

Un cop més Mallorca té la sort de comptar amb un treball que la majoria de territoris dels Països Catalans encara té per fer. Amb la publicació de la que va ser la seva tesi doctoral, Carme Simó ha posat a l'abast públic el catàleg dels noticiaris mallorquins escrits entre els segles XIV i XIX. L'autora co-

mença per definir i delimitar el concepte de noticiari, donada la mena de calaix de sastre en què fins ara s'ha acostumat a situar aquest tipus d'obres. Però no és aquest l'únic encert del treball de Carme Simó. El catàleg recull tots els noticiaris escrits a Mallorca durant l'època estudiada independentment de la llengua utilitzada, cosa que permet, per exemple, observar el retrocés del llatí enfront del català, en el primer període, i el del català enfront del castellà, en el segon, per bé que el català hi és majoritari. En conjunt han estat catalogats 48 noticiaris, dels quals només 7 no han estat localitzats, i dels 41 noticiaris dels quals es conserven els manuscrits han estat identificats 23 originals. Tots els noticiaris catalogats han estat sotmesos al mateix model de descripció: 1) descripció externa de cadascun dels manuscrits localitzats, on figura el fons on es conserva i la seva signatura, les característiques externes, el títol, l'època que comprèn, la llengua en què està escrit i l'*incipit* i l'*explicit* del manuscrit original o de la còpia més antiga, si no es conserva l'original; 2) les edicions de què ha estat objecte el text, amb un breu comentari descriptiu i crític; 3) bibliografia bàsica referent al noticiari o al seu autor; 4) dades biogràfiques de l'autor; 5) descripció del contingut del noticiari; i 6) la llengua emprada. A l'inici de cada segle hi ha una visió de conjunt dels noticiaris que l'integren. A més de la bibliografia general, és d'agrair que el llibre hagi estat dotat d'una sèrie d'índexs que el fan encara més útil: diversos índexs d'autors, índex de copistes, índex de títols, índex d'*incipits*, índex de matèries, etc.

Seria bo que Carme Simó completés aquest excel·lent treball amb l'edició d'una antologia dels textos catalogats.

AUGUST BOVER I FONT

UNIVERSITAT DE BARCELONA

El barroc català. Actes de les jornades celebrades a Girona els dies 17, 18 i 19 de desembre de 1987, a cura d'Albert Rossich i August Rafanell, Barcelona, Quaderns Crema, 1989.

Aquest volum aplega trenta-un dels treballs llegits a les Jornades sobre el Barroc català, organitzades a Girona pel professor Albert Rossich, i representa, doncs, l'esforç més important realitzat fins ara per tal de dignificar aquest període de la nostra història cultural. Amb molt bon criteri les jornades van tenir un plantejament pluridisciplinari, per això el volum s'ha estructurat en cinc seccions. Pel que fa al marc històric, s'hi repassa sàviament una sèrie d'aspectes que configuren la Catalunya del Barroc (Sales), s'hi aporten noves visions sobre les relacions entre capital i territoris en les monarquies europees de l'època (Gil), s'hi analitza la naturalesa del bandolerisme

(Torres), s'hi fa la història de l'episcopat de Catalunya durant la Guerra dels Segadors (Busquets), s'hi estudia l'inici formal de la guerra (Serra) i s'hi reflexiona sobre les conseqüències de la intervenció militar a la comarca del Penedès (Vidal). La secció d'arquitectura i arts plàstiques s'inicia amb una visió de conjunt (Joan Ainaud) i amb una proposta d'anàlisi interdisciplinària de l'obra d'art (Triadó), hi trobem una consideració general sobre els retaules feta des d'un punt de vista rossellonès (Cortade), una proposta per a un primer catàleg de traces de retaule, acompanyada de 59 làmines (Bassegoda), estudis sobre la façana principal de la col·legiata de Sant Feliu de Girona (Clara), sobre l'escultor Antoni Tremulles (Vidal), sobre l'únic exemple barroc català de representació escultòrica del Magníficat (Roig), noves dades sobre el pintor Pere Cuquet (Bosch) i la bibliografia de Cèsar Martinell i Brunet, pioner de l'estudi del barroc català (Martinell i Bassegoda). La tercera secció està dedicada a les festes, l'art efímer i l'escenografia: s'hi inventarien les festes reials celebrades al Principat (Pérez), i s'hi estudien les que van tenir lloc a Palma de Mallorca (Gambús), les que es van fer a Catalunya durant el viatge i el casament de Felip V (Riera), l'arquitectura efímera barcelonina del XVII (Joan Francesc Ainaud) i la tradició medieval i la innovació en el teatre de Francesc Vicent Garcia (Massip). La secció musical s'obre també amb una visió de conjunt (Bonastre) i compta amb un estudi sobre el contralt barroc (Gregori) i un altre sobre els *villancicos* d'Emmanuel Gònima (Rifé). El volum es clou amb la secció dedicada a la literatura i la llengua, la qual s'inicia amb una introducció general (Molas); s'hi compara els barrocs literaris català i castellà (Brown), s'hi estudia el tema de la subordinació i l'originalitat del barroc català, comparat amb el portuguès i l'occità (Rossich), s'hi tracta d'autors com Francesc Fontanella (Miró) i Agustí Eura (Balsalobre) o de temes com el dels crits de les ànimes del Purgatori (Prats), així com de la interferència lingüística en la literatura catalana de l'època (Rafanell) i de la disputa lingüística a través dels prefacs de les obres impreses al Rosselló entre 1590 i 1698 (Vila).

Es tracta, doncs, d'un volum molt important per a l'estudi d'un període de la nostra història cultural fins ara poc i mal conegut i és d'esperar que trobi continuïtat en futures Jornades.

AUGUST BOVER I FONT
UNIVERSITAT DE BARCELONA

Actes del Vuitè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (Tolosa de Llenguadoc, 12-17 de setembre de 1988), a cura d'Antoni M. Badia i Margarit i Michel Camprubí, Montserrat, Publicacions de l'Abadia-Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes, 1989, 2 vols.

El primer volum s'inicia amb les tres conferències plenàries, per ordre cronològic de presentació: el present i el futur possible de l'espai occitano-català (Lafont), la història comparada dels comtats de Tolosa i Barcelona entre els anys 801 i 1213 (Bonnassie) i la relació entre toponímia i relat històric en la *Crònica* de Muntaner (A. M. Badia). I a continuació s'hi recullen les ponències i comunicacions relatives al primer dels temes de treball del Col·loqui: «Occitània i els Països Catalans». En primer lloc des del vessant lingüístic: les ponències sobre les semblances i diferències entre els sistemes verbals occità i català (Allières) i sobre el catalanisme i l'anticatalanisme de les concepcions normatives de l'occità (Kremnitz), i les comunicacions sobre la frontera catalano-occitana a Tarerac (Costa), les relacions lèxiques entre l'occità i el gascó i el català (Koppelberg), la continuïtat del gascó «alavetz» a l'Alt Aragó i a la frontera catalano-aragonesa (Gargallo), Antoni de Bofarull i la denominació de la llengua (Ginebra), l'escola aranesa i la qüestió de la llengua (Perera), el funcionament sintàctic dels pronoms febles predicatius del català (Bartra), la configuració del mode d'acció verbal com a categoria oracional en català (A. M. Martínez i de la Torre), i documentació medieval navarresa en llengua catalana (Cierbide). I des del vessant literari: les ponències sobre l'aportació de Ramon Llull a la literatura en llengua d'oc (L. Badia), els consistoris de Tolosa i de Barcelona (Tavani), la polèmica de l'origen felibre o autòcton de la Renaixença (Jorba) i les relacions entre escriptors occitans rodanians i escriptors catalans entre 1860 i 1900 (Balança), i les comunicacions sobre les kharges en llengua occitana (Rubiera), la presumpta influència de Guillem de Cervera sobre el rabí Sem Tob (Izquierdo), *Lo judici de Paris, pastor*, peça teatral bilingüe catalano-occitana del XVIII (Prat i Vila), la celebració valenciana, l'any 1930, del centenari del naixement de Mistral (Simbor), normalització lingüística i poètica (Jouanna), imatges d'Occitània a la literatura catalana (Soler), el tema d'Occitània a la revista «L'Amic de les Arts» (Tournier), el *Blandin de Cornualla* (V. Martínez) i les fonts literàries del *Conhort* de Francesc Ferrer (Cantavella).

El segon volum conté les ponències i comunicacions relatives al segon tema de treball del col·loqui: la «Problemàtica de la Decadència»—sic, malgrat que a l'anterior col·loqui els estudiosos d'aquest període ja vam deixar clar la conveniència i la voluntat de referir-nos-hi amb la denominació «Època Moderna». En el vessant lingüístic hi comptabilitzem les ponències sobre el català a les gramàtiques i diccionaris llatins dels segles XVII-XVIII (Solà), llengua i poder polític a la Catalunya del XVII (Torrent), la defensa i il·lustra-

ció del català al segle XVIII (Neu-Altenheimer) i les comunicacions sobre gramàtica contrastiva dels dialectes catalans al segle XVIII (Casanova), un diccionari manuscrit català-francès de 1718 (Murgades), un document inèdit de Joan Maians i Siscar (Conca i Salvador) i un receptari de cuina mallorquí del XVIII (Miralles). I del vessant literari: la ponència sobre Renaixement, Mannerisme i Barroc en la literatura catalana (Rossich) i les comunicacions sobre l'edició i transmissió dels autors medievals catalans (Gadea), els diversos nivells de castellanització en les literatures peninsulars no castellanes (Ribera), la literatura valenciana carnavalesca del Barroc (Balaguer), la innovació barroca en l'èfmer de l'espai escènic del teatre de Fontanella (Miró), les composicions catalanes del valencià Francesc Ramon González (Alemany i Sansano), l'obra de Pere Serra i Postius (Brown) i la Festa d'Elx en una consuetud inèdita del XVIII (Castaño i Sansano).

Aquest segon volum, a més, aplega els parlaments d'Isabel-Clara Simó, Àlex Broch i Antoni Serra en la taula rodona sobre «La situació de la literatura catalana actual» i una sèrie de discursos i al·locucions: el discurs inaugural d'Arthur Terry, els bons auguris d'A. M. Badia i Margarit en l'acte inaugural, les al·locucions de Ramon Aramon i Serra, Yves-René Fonquerne i A. Serra-Baldó en l'acte d'homenatge a A. Serra-Baldó, la memòria del col·loqui de Michel Camprubí, l'al·locució de comiat d'A. M. Badia i Margarit i el discurs de l'acte de clausura d'Arthur Terry. En apèndix, es recull la declaració sobre l'ensenyament de la llengua catalana a la Catalunya del Nord aprovada unànimement per l'assemblea general de l'AILLC.

Amb els alts i baixos propis d'un col·loqui amb una participació tan alta, aquestes actes constitueixen un bon testimoni del creixement i la vitalitat actuals de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes.

AUGUST BOVER I FONT

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Patricia Boehne, *The Renaissance Catalan Novel*, Boston, Twayne Publishers, 1989, 154 pp.

The Catalan origins of the modern novel are often ignored even by our best Departments of Hispanic Studies and Comparative Literature. Yet several important steps have been made in recent years towards remedying this situation. An internationally famous novelist such as Mario Vargas Llosa has underlined several times the originality and high literary quality of *Tirant lo Blanch* (see his preface to the Alianza translation into Spanish, Madrid, 1969). The excellent translation of *Tirant* into English by David H. Rosenthal (New York, Schocken, 1984) has been a major contribution. Patricia

Boehne's *The Renaissance Catalan Novel* is a solid scholarly contribution to the study of early Renaissance literature. It focuses on two novels, *Curial e Güelfa* and *Tirant lo Blanch*, both recently translated into English. Chapters 1 and 2 describe accurately the main developments of Catalan literature during the late medieval and early Renaissance periods, as well as the development of fiction elsewhere, especially France and Italy. Chapters 3 and 4 underline the modernity of *Curial e Güelfa*, a novel in which the use of current events and the psychological development of the main characters anticipate several of Cervantes' contributions to modern fiction. Boccaccio's youthful novel, *Fiammetta*, may have influenced the psychological-sentimental tone of *Curial e Güelfa*, while *Tirant*, with its many sensual, erotic, amoral love scenes may remind us of the *Decameron*. The appearance of these two novels at the close of the Catalan Renaissance (the end of the 15th century) seems to reflect and enhance the whole period. It was a time of real-life chivalric heroes whose lives seem more fictitious than the fiction that imitates them or that was at least written in the same period. The two Catalan novels analyzed in Patricia Boehne's book reflect an authentic social reality recorded without exaggeration.

Boehne underlines the difference between Catalan and Castilian literatures at the end of the Middle Ages. Castilian literature enters its Renaissance phase later, close to 1500, in part because of political turmoil. Catalonia and Valencia had closer contacts with Italy, both through trade and because of the Catalan-Aragonese presence in Naples. The Renaissance phase begins in Catalan literature around 1388, the date of Bernat Metge's *Valter e Griselda*, and produces novels, such as *Tirant*, that introduce details of everyday life accurately observed and interpreted and are therefore the forerunners of Cervantes and the modern novel, while the Spanish novels such as *El Caballero Cifar* and *Amadís de Gaula* are more contrived, more artificial, and therefore less useful to the evolution of the novel in Western European literatures. Patricia Boehne's fine study accurately depicts the contribution of Catalan literature to modern fiction and gives a balanced overview of literary influences that should be useful to anyone interested in comparative literature and the birth of modern fiction.

MANUEL DURÁN
YALE UNIVERSITY

Maria-Antònia Oliver, *Antipodes*, translated by Kathleen McNerney, Seattle, The Seal Press, 1989, 212 pages. \$8.95.

Maria-Antònia Oliver, born in the island of Majorca in 1946, is the author of such novels as *Cròniques d'un mig estiu*, *Cròniques de la molt anomenada*

ciutat de Montcarrà, El vaixell d'Iràs i no Tornaràs, Punt d'arròs, Crineres de foc. She is also the author of the detective novel *Study in Lilac*, published in Catalan in 1985. Dr. McNerney's English translation appeared in 1987. This excellent detective novel introduces Lònia Guiu, a tough, unconventional private eye with charming idiomatic expressions, creative earthy language, and with an engaging personality. (For a review of this novel, see *Catalan Review*, vol. III, number 1 (July 1989), 214-216).

The immense success of *Study in Lilac*, lead to what has become almost inevitable in recent times; a sequel. *Antipodes*, published in Catalan in 1988 by Edicions de la Magrana, takes off where *Study in Lilac* left off. But, whereas contemporary Barcelona is the backdrop for the first novel, two islands, a small one and a large one, are the settings for the adventures recounted in the sequel. We first meet the indomitable Lònia Guiu in Melbourne, where she has gone in an attempt to erase from her mind indelible images: the death of a rape victim, a pregnant fifteen-year old girl who kills herself while under her custody, the vision of the three men serially castrated by the woman they had raped, and the memory of her inability to turn her in to the police.

All her good intentions to just spend time relaxing, forgetting, and working for her friends on a sailboat go by the wayside when Lònia sees Cristina Segura, an eighteen-year-old Majorcan heiress whom she met on her way to Melbourne. To Lònia's big surprise, when she next runs across Cristina, the young heiress pretends to be someone else. It takes Lònia but a few minutes to realize that Cristina is being held against her will, has obviously been drugged, and is being used as a high-priced prostitute. At the Rutherford Residence, supposedly an exclusive finishing school where Cristina had been sent, everyone denies any knowledge of Cristina. Once she discovers that the Residence is anything but a finishing school, the detective in her takes over, the plot thickens, and the pace accelerates.

Her investigations lead her to a matrimonial agency that caters particularly to lonely young women without relatives or friends. There, she discovers the files of lots of European women, all of whom had arrived at Melbourne via a travel agency called Munditourist, in Majorca. Surprisingly, the files contain the visas that these women would clearly need. Because she feels out of her element in Australia and because her investigations have already resulted in the death of two innocent bystanders, Lònia decides to hire a local, forty-year old detective named Henry Dhul, who soon becomes her lover. In his search of Cristina, Henry discovers that the matrimonial agency and the Rutherford Residence seem both to be tied to a lucrative business of false documentation of visas. When Henry finally locates Cristina, she is dead and her face has been beaten beyond recognition. Lònia feels that she has once again failed those who counted on her. Despondent, she decides to give up detective work. She will stay in Australia and marry Henry. Un-

fortunately, the immigration authorities discover that Lònia had been living in Melbourne with an expired visa and send her back home to Barcelona.

Before long Lònia finds herself in the smaller island, Majorca, and is faced with an incredible mess: a father, who died mysteriously shortly after Cristina left, «a mother who was getting letters from her dead daughter, a dead daughter who thought she was going to study in Australia and ended up in a whorehouse full of heroin; a hotel owner who wasn't one; a travel agency that trafficked in women and some hotels that supplied it with the raw material» (123). To get to the bottom of things, she infiltrates the organization, as a madam. Her life soon becomes a living hell. Eventually and very painfully, she unravels all the knots and resolves all the mysteries, but at the end, in an interesting twist of the plot, the big surprise is hers.

Antipodes is an excellent detective story. The plot is complex but well integrated. Narrated in the first person, Oliver breaks the possible monotony of a linear chronological narration by interspersing letters, recorded conversations, and by periodically leaping to surprise the reader and to throw her protagonist into a crisis only to go back in time to explain the events that lead Lònia to the various crises. The creation of Lònia Guiu is Oliver's greatest accomplishment: she is philosophical at times, with a finely tuned social conscience, sexually liberated, quite idiosyncratic, daring, loyal and tough.

As was the case with *Study in Lilac*, *Antipodes* is not an easy novel to translate. Impossible to translate are the charming linguistic peculiarities of Lònia's Majorcan and very personal Catalan. Both novels are filled with colloquial expressions which make Oliver's language vibrate with immediacy but which present constant hurdles for the most expert translator. With very few exceptions, Professor McNerney masterfully overcomes most difficulties giving us a most faithful and readable translation. I would point out that the translation leaves out two passages early in the novel, one is short (about fifty lines), the other is eight pages long. Since both are somewhat digressive, little is lost.

One can only hope that Maria-Antònia Oliver will decide to write still another novel featuring the inimitable Lònia Guiu and that Dr. McNerney will translated it for the English-only reader.

MANUEL A. ESTEBAN
HUMBOLT STATE UNIVERSITY

Enric Bou, *Poesia i sistema: La revolució simbolista a Catalunya*, Barcelona, Les Naus d'Empúries, 1989, 242 pp.

The period under consideration delimits a sustained poetic explosion of unprecedented refinement and technical mastery in modern Spain, unparalleled until the formation of the Castilian and Andalusian generational group of 1927, which was contemporaneous with the post-*noucentista* figures studied in this book. The thematic scope and the existence of, for some purposes, definitive bibliography on the subject, detracts nothing from the relevance of Enric Bou's contribution. By tracing the Parnassian and Symbolist streaks in Catalan poetic *modernisme*, he is in a position to show the continuity between the latter and its ideologic and aesthetic debunker, *noucentisme*. Indeed, through the contemporary literary journals can be traced «la formació d'un pensament estètic que pren com a punt de referència el Parnassianisme i el Simbolisme, i que fou la base del codi dominant durant el primer terç del segle» (32).

By approaching the literary phenomenon from the point of view of systemic theory, the author is able to circumvent the causal simplifications of the influence thesis. French Symbolism was at the core of the Catalan poetic renewal. But whereas a narrowly defined positivism would be content to record the fact, the notion of polysystem, borrowed from the New Paradigm theorists allows Bou to inquire into the particular affinities between the two literary polysystems, or more exactly, into the «fittingness» that permitted a particular subset of techniques and programmatic intentions—those of symbolism—to be adapted by and in turn to redefine the host literary system.

The theoretical presuppositions involved in the notion of system are explained in the introductory chapter, «Carta de navegar», which is otherwise and overview of the evolution of literary studies in the last two decades, arguably irrelevant to the expositive and interpretive part of the book. Chapters two and three constitute, in this writer's opinion, the strongest part of the study. A diachronic analysis of the system, these chapters bring new comparative data to our understanding of the period, and prepare the reader for the subsequent chapters on representative authors. The monographic chapters are, so to speak, synchronic analyses, or better, enlarged views of the historico-aesthetic development traced in the earlier parts.

Historical contingencies explain the differential nature of the aesthetic positions, more cautious in Catalunya than at the systemic sources: «Per raó d'aquestes condicions particulars, d'endarreriment respecte d'altres sistemes literaris, l'avantguarda catalana fou molt més conservadora que en d'altres llocs» (66-67). Yet, the predominant attitude was enthusiasm, and the author asserts, correctly, that in so far as poetry was concerned, «es vivia un mo-

ment de canvi i sintonització amb la dinàmica general europea» (66). The peculiar conservatism affecting Catalan poets vis-a-vis other European aesthetic movements, a conservatism hinted at by the Avant-Garde poet Joan Salvat-Papasseit in 1920, became particularly noticeable among the heirs of the *Noucentista* movement, the poetic group created around the journal *La Revista*. The values of this group were objectivized in the collective praise accorded to Tomàs Garcés's *Vint Cançons* (1922), a symptomatic book. These values were: «control de la forma i de les emocions, tot plegat, ben lluny d'ar-ravataments romàntics» (74). So far, this is common knowledge. But Bou's study calls attention to an aspect of this conservatism that has hardly been considered in relation to the poetics of the *noucentista* and post-*noucentista* group: their religious inclinations, which Bou calls their Franciscanism. Although surprising in the European, and even in the Spanish context, such religious conditioning of poetry is not an isolated fact. One need only to remember the T. S. Eliot of the *Four Quartets*, or Rilke's *Das Marien Leben*, among other collections. But, as the author is careful to point out, such instances were relatively uncharacteristic in the respective systems, while in the Catalan group, «la literatura, i més particularment la poesia, tingué un caràcter marcadament confessional» (79).

Monographic studies on Carles Riba, Tomàs Garcés, Marià Manent, Josep Sebastià Pons, Josep Carner, Guerau de Liost, and Joan Salvat-Papasseit, complete the volume. There are symptomatic absences, that of Josep Vicenç Foix—for reasons given in the introduction—, and surprising inclusions, that of Joan Salvat-Papasseit, whom the author considers—against generalized opinion—as a «cas pretesament marginal», but finally «sotmès al codi dominant» (27). The inclusion of his poet in the aesthetic code governing the production of those he called «poetes amb minúscula» is not without problems. Not the least thorny of which is the implicit evaluation of this poetry according to the standards of the code he rejected, and by which he was to be demoted from his Avant-Garde vocation. In a malicious mood, J. V. Foix contrasted Maragall's Avant-Garde genuineness—according to Foix's peculiar reevaluation—to «el fals avantguardista Salvat-Papasseit». A similar judgement from an ideologically committed position was to be promoted by Tomàs Garcés in a series of articles that finally succeeded in establishing the hard-to-dispel notion of a Salvat-Papasseit handicapped by his lack of formal schooling, and dedicated to Avant-Garde «rhetoric and polemicism» to conceal an incapacity for the «beautiful form». Bou himself qualifies his assertion of Salvat's submission to the dominant code, when he notes in a later passage that this is «un poeta que s'allunyà considerablement de la poètica dominant, la noucentista» (223). Whether or not one agrees with the normative homology assumed by the notion of the common dominant code, and with its implications for the evaluation of the most self-consciously Avant-Garde poet in

the post-War period, the study of Salvat-Papasseit—coming shortly after two important books by Josep Gavalà—is welcome as an indication that his poetry has begun to command the sustained scholarly interest that was noticeably absent from the journalistic criticism attached to the resurfacing of this poet in the late sixties and seventies.

JOAN RAMON RESINA
WILLIAMS COLLEGE

David H. Rosenthal, *Postwar Catalan Poetry*, Lewisburg, Bucknell University Press, 1991, 128 pages.

A welcome addition to the long list of books dealing with Catalan culture by David Rosenthal, this critical study provides a perceptive and sensitive overview of Catalan poetry since the Spanish civil war and a close reading of some of the most interesting poems produced during recent years by Catalan poets.

As Rosenthal points out, Catalan poetry ranks with the modern world's best but remains unknown to most English-speaking readers. The post-war period has been for Catalan authors a truly heroic one: had Catalonia accepted its fate as defined by the fascists, Catalan authors would have disappeared or turned into mummified vestiges of a dead culture. On the contrary, Catalan poets are among the most distinguished of the contemporary era. Despite all obstacles, they have created poems that are often experimental, interesting, both subjective and sensitive to the changes and pressures of social life.

Chapter 1 traces the development of Catalan poetry since the Medieval period and Ausiàs March. In it Rosenthal manages to convey much precise information without being dry or pedantic. Chapter 2 deals with J. V. Foix, a major poet (and also the subject of the first issue of our *Catalan Review*) with excellent critical balance. Chapter 3 analyzes the works of another major poet, Salvador Espriu, and deals with the immediate post-war period. Other chapters offer insights into the poetry of Joan Brossa, perhaps the boldest experimental poet of this period, Miquel Martí i Pol, Joan Vinyoli, Gabriel Ferrater, etc. Valencian poets are represented above all by a most original author, Vicent Andrés Estellés. Current tendencies are exemplified by Francesc Parcerisas and Ramon Pinyol. Exiled Catalan writers, such as Agustí Bartra, are not neglected. The only omissions I have noticed are those of the exiled poet Ramon Xirau and that of Marta Pessarrodona.

I cannot recommend enough this book to Catalans and Catalanophiles alike. It should become indispensable to all who love Catalonia and care for

poetry. Rosenthal, who previously published two anthologies of modern Catalan poetry in his translations, as well as a book of selected translations of J. V. Foix, is also the translator of Mercè Rodoreda's *La Plaça del Diamant* (The Time of the Doves), and also of Joanot Martorell's *Tirant lo Blanc* and Joan Perucho's *Natural History*. I cannot think of any other American scholar and translator who has done more for Catalan culture than Rosenthal. He deserves our congratulations and our gratitude.

MANUEL DURÁN
YALE UNIVERSITY